vloeden der politiek? Nu heeft de afgevaardigde Mirman voorgesteld om de subsidie voor de Protestantsche faculteiten van het budget van onderwijs op dat van eeredienst over te brengen. Dit is schijnbaar van geen groote beteekenis; maar de ultramontanen rekenen er op, dat wanneer eenmaal de subsidie van de Protestantsche faculteiten op het budget van eeredienst staat, zij weldra *geheel* zal komen te vervallen.

Het is toch bekend dat de Protestanten in dezen tijd bij het Fransche volk, als geheel genomen, niet in de gunst staan. Want de ultramontanen staan hen tegen, omdat zij een protest zijn tegen de Roomsche dwaalleer; de menschen van Libertijnsche richting verfoeien hen, omdat zij verdacht worden van Engelsch Puritanisme in Frankrijk te willen invoeren. Als men den Engelschen Zondag eens in Frankrijk kreeg, en Engelsch-Puriteinsche zeden hun intocht deden, zou het uit zijn met het vroolijke en jolige leven der Franschen. Laat zich desnoods ook allerlei verkeerdheid openbaren, als de huichelachtige toestanden van Engeland maar niet in Frankrijk komen! Aldus tracht men zich zelven wijs te maken dat men goed doet den Protestantschen invloed in Frankrijk tegen te staan. Het is ook daaruit te verklaren, dat het zooveel moeite kost om de waarheid in het proces Dreyfus aan het licht te doen komen. Wanneer Dreyfus geen Jood en bij, die voor Dreyfus opkwam, geen Protestant was, zou de zaak van den banneling op het Duivelseiland een geheel anderen loop gehad hebben.

Wanneer het den Ultramontanen en Radicalen vrij stond, verbanden zij opnieuw alle Protestanten uit Frankrijk, gelijk Lodewijk XIV deed door de herroeping van het edict van Nantes.

Oostenrijk. Den 9den Januari sprak de Evangelische opperkerkeraad ten opzichte van de beweging die zich tegen Rome openbaart, uit, dat het niet goed was, dat men Roomschen zonder nauwkeurig onderzoek toeliet tot de kerken van de Augsburgsche (Luthersche) of Helvetische (Gereformeerde) belijdenis. Nu is deze vermaning niet te onpas. Immers velen willen als een demonstratie tegen de strooming in Oostenrijk die tegen Duitschland is, nl. de Czechische beweging, ook met de Roomsche kerk breken. Dat een kerkelijk college daartegen waarschuwt, is verblijdend. Het trekt echter de aandacht dat hetzelfde college niet een vriendelijk woord richt tot hen die niet uit bijoogmerken, maar uit behoefte des harten Rome willen vaarwel zeggen.

De *Allgemeine Evangelisch-Lutherische Kirchenzeitung* wist toch te verhalen dat feitelijk bij onderscheidene overgangen tot de Luthersche of Gereformeerde kerk, godsdienstige motieven in het spel waren. Dit weet genoemd blad op grond van particuliere mededeelingen in Oostenrijk.

Vreemd klinkt het ons in de ooren dat in Oostenrijk een opperkerkeraad den scepter zwaait zoowel over de Luthersche als over de Gereformeerde kerk. Doch wanneer de kerken door den staat gesubsidieerd of liever onderhouden worden, dan moeten deze natuurlijk de beschikkingen van de overheid aannemen gelijk zij gegeven worden.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

ZOEKENDE RAAD.

XI.

„Ik was", zoo schreef onze Frederik later in een brief aan zijn vriend Eberus, „zeer bedroefd dat ik zoo ongetroost werd weggezonden. Maar toch vernam ik een troostende stem in mijn binnenste, die mij zeide, dat er een God in den hemel is die den boetvaardigen zielen vergiffenis schenkt zonder geld en zonder prijs, om den wille der liefde aan Jezus Christus, Zijn Zoon. Toen ik deze lieden ('t gezelschap van Tetzel) verlaten had, werd mijn hart getroffen door den Heiligen Geest. Ik barste in tranen uit en riep met een geprangd gemoed tot God.

„o Heere", riep ik uit, „daar deze menschen geweigerd hebben mij de vergiffenis mijner zonden te schenken, omdat ik geen geld had om hen te betalen, heb Gij nu meedoogen met mij en vergeef mijn zonden louter uit Uw genade."

Hij begaf zich naar zijn studeervertrekje. Daar stond een kruisbeeld, iets wat men — zeer verkeerd — meende noodig te hebben om zich recht het lijden des Heeren voor te stellen. De waarheid echter is, dat die beelden niet alleen meestal onjuist zijn, maar ook dat ze het hart veeleer aftrekken van dan leiden tot Hem, dien ze heeten voor te stellen. Onze Frederik echter was bij zulke dingen groot gebracht. We begrijpen het dus, dat hij in groote zielesmart het kruisbeeld van zijn lessenaar op een stoel plaatste, het omvatte en geknield tot den Heiland bad, dat die hem mocht genadig zijn en zijn zonden vergeven. En de Heere Christus heeft dat gebed, zonder aflaat en om niet verhoord.

„Beschrijven kan ik niet," zoo verhaalt hij ons zelf, sprekend over dezen beslissenden dag in zijn leven, „maar gevoelen kon ik toen den Geest der genade en des gebeds, welken, Gij Heere, over mij uitstorttet. Het kort begrip van hetgeen ik bad was, dat Gij mijn Vader wildet zijn, dat Gij mijn zonden woudt vergeven. Ik gevoelde, dat heel mijn natuur veranderde. Ik walgde van alle dingen dezer wereld. Ja het scheen mij toe als was mij het leven te veel."

We zullen zien, hoe dit laatste anders werd. God had voor onzen jonkman nog een groot werk. Doch eerst moest hij nog komen tot de volle klaarheid des geloofs.

In een ruim, zeer eenvoudig vertrek, waar meer boeken dan meubelen, meer papieren en perkamenten dan sieraden waren te vinden, zat op een stillen Juni-avond voor het open venster een oud man. Zijn diep gerimpeld voorhoofd getuigd van veel nadenken, zijn trekken van kalmte en zielevrede.

En die waren ook het deel van den ouden doctor Weidner of Staffelstein zooals hij ook genaamd werd. Vele jaren lang had hij de studenten der beroemde school te Annaberg onderwezen, hen veel goeds geleerd ook. Want deze onderwijzer begreep terecht, dat het niet veel baat het verstand te verrijken, zoo het hart niet beter wordt. Daarom poogde hij dan ook, ja allereerst zijn leerlingen tot beter menschen te maken dan zij waren, en wel langs den eenigen weg, namelijk door de vreeze Gods. Hij leerde, vermaande, waarschuwde en dat alles op zulk een lieflijke wijs, dat zijn leerlingen allen van hem hielden en er groote droefheid heerschte toen hij eindelijk zijn taak wegens lichaamszwakte moest neerleggen. Want menigeen kon getuigen: aan Mr. Weidner dank ik niet alleen mijn kennis en wetenschap, maar ook dat ik niet op verkeerde wegen ben verdwaald, en ongelukkig ben geworden.

Meester Weidner leefde alleen, gelijk hij zijn gansche leven gedaan had. Wel was hij geen monnik, maar bij verkeerde in dezelfde dwaling als velen in die dagen en nog, dat wie een godzalig leven wil leiden 't best doet ver te blijven van de wereld en haar beslommeringen, zich met geen huishouding mag inlaten, en niet beter kan doen dan in een hoeksken met een boeksken te zitten. Zulk een man was b.v. ook de vrome Von Staupitz, die aan Luther zulk een goeden raad gaf. Des Heeren Woord leert ons echter duidelijk, dat ons licht op den kandelaar moet staan, dat de vromen zijn als een stad op een berg, en dat we niet uit de wereld moeten gaan, 't Komt dus niet te pas zich zooveel mogelijk af te zonderen; 't zij in een klooster of waar ook, en doet ook niemand goed. Toch, al dwaalden zulke mannen, we vinden er onder hen meer dan een, die in oprechtheid den Heere diende. Wel hadden zij daarbij ook leeringen van menschen aangenomen, b.v. van de mis en de „heiligen" enz., maar 't was hun — gelijk hun woorden bewijzen — toch bovenal te doen om Christus en Zijn gerechtigheid. Het licht scheen voor hen al was 't niet helder; de tijden waren toen donker, en eerst langzamerhand begon het licht alom door te breken, waarin wij thans wandelen. Dat licht ontvangen we door Gods Woord; *daaraan* juist en aan 't onderzoek daarvan was in dien tijd gebrek. Anders zouden die vrome mannen zelf hebben ingezien dat ze in vele dingen dwaalden.

De geleerde heer zat al lezende en overpeinzende in zijn kamer, toen een zacht kloppen aan de deur hem stoorde. Hij antwoordde, en binnen trad.... onze vriend Frederik.

„Welkom, mijn vriend", sprak de oude heer, „ik zie wel, gij vergeet uw vroegeren leermeester niet. Zoo behoort het."

„Ik kom mijn ouden onderwijzer raad vragen", antwoordde de jonkman, terwijl hij op een wenk van den doctor zich tegenover dezen neerzette.

„Dat is niet voor 't eerst, vriendlief, maar ik hoop nog niet te oud te zijn om u te helpen."

„Juist omdat ik mij bij uw raad steeds welbevonden heb en gij een oud en wijs man zijt, kom ik tot u, waarde heer doctor", sprak Frederik ernstig. „Ik ben zeer bedroefd."

„Wat is er dan gebeurd, mijn jongen?" vroeg de doctor, zijn hand vriendelijk op Frederiks schouder leggende.

Nu verhaalde de jonge man wat wij reeds weten en zweeg toen stil, zijn ouden meester vragend aanziende.

OPGESTAAN.

„Hij is hier niet. Hij is opgestaan", dat was het troostrijke woord 't welk vernomen werd bij het ledig graf van onzen Heiland, toen hij ten derden dage was verrezen.

Het Paaschfeest predikt ons de opstanding onzes Heeren, en daarmee spreekt het van een gebeurtenis zoo groot en heerlijk en veel beteekenend dat, ware zij niet geschied, heel ons geloof en de prediking er van ijdel zou zijn.

Daarom is het zoo heerlijk, dat wij weten en door het geloof verstaan, hoe de Heere Christus krachtiglijk bewezen is de zoon van God te zijn door de opstanding uit de dooden. Want Hij is ook de Zaligmaker, en indien Hij is opgestaan zullen ook allen opstaan die in Hem zijn ontslapen en eeuwig leven en heerschen door en met Hem. Een wereld zonder Paaschfeest zou er kunnen zijn, maar een zonder datgene wat het Paaschfeest ons preekt zou niet bestaan. Want dat zou een wereld wezen zonder hoop of toekomst, en daarin houdt niemand het uit.

Daarom verheugen we ons, dat de Heere Christus door Zijn opstanding het leven en de onverderfelijkheid heeft aan het licht gebracht. Dit is een Paaschvreugde, die alleen recht gekend wordt door hen die met Hem zijn opgestaan. Wat dat zeggen wil? Denkt er eens over na, en anders zoekt het in uw Bijbel op, en bovenal jaagt er naar dat het ook uw deel mag worden. Want de kinderen der opstanding, den engelen gelijk, zijn ook de erfgenamen van Gods eeuwig koninkrijk.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Meliskerke, G. Elshove, te Schipluiden. — Hazerswoude, S. O. Los, te De Lier. — Nes en Wierum, W. Goedhuis, te Oostburg. — Etten, E. J. B. Janzen, cand. te Est en Opijnen. — Westerlee, N. Duursema, cand. te Uithuizen. — Hollandscheveld, J. Gideonse, te Enschedé A. — Ee, G. P. Oberman, te IJlst. — Breukelen, G. Elshove, te Schipluiden.

AANGENOMEN: Rozenburg c. a., A. Schouten Wz., te Willemstad. — Nederhorst den Berg, C. Bruins, cand. — Andel, A. P. Lanting, te Gameren. — Giesendam A. R. P. Haan, te Tiel.

BEDANKT: Loosdrecht, J. E. Vonkenberg, te Voorthuizen. — Broek op Langendijk, G. Wielenga, te Katwijk a/d Rijn. — Oud-Vosmeer, J. H. Donner Jr., te Nieuwdorp. — Wommels, H. C. van den Brink, te Heeg.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Grijpskerke, A. J. de Sopper, cand. te Sluis. — Suameer, C. J. Antink, te Britsum c. a. — Stellendam, T. Lekkerkerker, te Hagestein c. a. — Gennep, H. J. Dingemans, te Irnsum. — Medemblik, C. J. Veenhuijzen, te Minnertsga. — Streefkerk en Tzum, H. J. L. Poort, te Middelburg. — Nieuw-Amsterdam, H. G. Roseboom, te Nijehaske. — Dirksland, J. K. Klomp, te Lunteren. — Noordgouwe en Caatricum, H. E. J. Verwey, te Rockanje. — Nieuwerkerk a/d IJsel, J. Lammeris van Bueren, te Bunnik en Vechten. — Hoorn, R. Varenkamp, te Westerlee. — Kesteren, J. A. van Boven, te Oud-Beierland. — Hemelum, O. Norel Rz., te Wons.

AANGENOMEN: St. Laurens en Brigdamme, J. H. van 't Hoff, te Den Bommel.

BEDANKT: IJselstein, W. Zijlstra, te Waddingsveen c. a. — Goudswaard, T. C. Frederikse, te Bahr en Lathum. — Mantgum en Schillaard, J. C. Benit, te Ter Borg. — Stavenisse, P. Snoep, te Waarde. — Terkaple, J. L. de Mol Moncourt, te Drogeham. — Barneveld, Kalkman, te Woerden. — Zuid-Scharwoude, H. Vermaas Hz., te Hensbroek. — Peize, H. Huizinga, te Eekst. — Horssen, C. H. Kuiperi, te Schelluinen.

Geabonneerden op DE HERAUT wordt beleefd verzocht, de abonnementsgelden over het kwartaal, geëindigd 31 Maart j.l., ten bedrage van f 1.20, per postwissel over te maken, welken men gelieve te adresseeren aan

De Administratie van „De Heraut"
Amsterdam.

Op ontvangst van den postwissel wordt den afzender daarvan bericht gezonden.

DE ADMINISTRATIE.

Amsterdam, April 1899.

Advertentiën.

Bij dezen brengen wij onzen hartelijken dank aan allen, die ons van hunne deelneming deden blijken bij het smartelijk verlies, dat ons trof, door het overlijden onzer beminde Echtgenoote, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder,

ADRIANA KWAKERNAAK.

Uit aller naam,
L. VAN DONK.

Rotterdam, 29 Maart 1899.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.
Gevestigd te AMSTERDAM, Keizersgracht 229.
Maatschappelijk Kapitaal: **Een Millioen Gulden.**
Commissarissen:
Mr. TH. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE Jzn. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE.
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.
De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen KAPITAAL en LIJFRENTE tot elk bedrag.

GOLDSCHMEDING's Piano's en Orgels. Groote Magazijnen Warmoesstraat 141 en Keizersgracht 305, hoek Wolvenstraat.
BILLIJKE PRIJSNOTEERING.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsenstraat.
No. 157.
AMSTERDAM.

GROOTE OPRUIMING ORGELS.
De gebruikte en ingeruilde Orgels worden tegen inkoopsprijzen opgeruimd. Levering onder garantie.
Men kome spoedig zien.
Breebaart's Orgelhandel,
Damrak 22. — Amsterdam.
Den 2den Paaschdag geopend.

Van Amsterdam naar Pretoria.
ACHT MAANDEN IN ZUID-AFRIKA,
DOOR
J. A. WORMSER.
Met 80 platen en portretten.
Ingenaaid f 1.90. — In fraaien stempelband f 2.50.
Amsterdam. Pretoria.
BOEKHANDEL VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

P. VAN EIJK,
Firma JOHANNES KRAMER & Co
DAM 15-17, AMSTERDAM.
Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIËN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO 1/2 pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

ENCYCLOPÆDIE
DER
Heilige Godgeleerdheid,
DOOR
Dr. A. KUYPER.
Drie Deelen, ingenaaid f 16.75; in drie halflederen banden f 21.25. (Losse banden per stuk f 1.—).
Amsterdam. Pretoria.
BOEKHANDEL VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

Het Boek Genesis.
Uitgelegd door
JOHANNES CALVIJN.
Uit het Latijn, naar de uitgave van BAUM CUNITZ en REUSS, in de Nederlandsche taal overgezet door S. O. LOS, *V.D.M.* te *De Lier*, met eene inleiding van
Prof. Dr. H. BAVINCK.
Dit werk zal compleet zijn in ongeveer 30 afl. à f 0.20. De 1e afl. is verschenen en bij alle Boekh. verkrijgbaar en bij den uitgever
K. LE COINTRE,
te Middelburg.

Bij JOH. YKEMA, Den Haag, is verschenen:
BLOEMEN
saamgegaard uit den hof van
Opvoeding en Ervaring,
DOOR
P. J. KLOPPERS.
Prijs Ingenaaid f 0.90. Gebonden f 1.25.

VERSCHENEN:
EEN NIEUW PORTRET
(Kabinetformaat),
van
Dr. A. KUYPER.
Prijs f 1.25.
Amsterdam. Pretoria.
BOEKHANDEL VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:
Door den heer K. J. Stroes te Winterswijk f 50; door den heer A. M. Hoogendijk te Nieuwerkerk a/d IJsel (1897—'98) f 78; door den heer P. van Driel te Bergschenhoek, uit Bleiswijk f 24.50; door den heer G. J. van Goor te Kampen f 1; door den heer P. Goudappel te Delft f 1; door Ds. D. C. Kok te Nieuw Helvoet f 14; door den heer Ph. de Wolff te Sneek f 166.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit.)
Aan de Geref. Kerk te Berkel f 14.21 1/9; van idem te Beetgum f 10; van idem te Wirdum f 6.40; van idem te Hijum f 1.60; van idem te Garijp f 9.10.

Aan Schenkingen:
Door den heer P. van der Zwan Bz. te Scheveningen van de Geref. Jongel. Vereen. f 1.

Voor het Studiefonds:
Gevonden in de collecte Ger. Kerk te Alkmaar, bidstond voor het gewas f 12.50.

S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

EXCELSIOR.
Geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Volk,
ONDER REDACTIE VAN
A. J. HOOGENBIRK
en
J. A. WORMSER.
Prijs per jaargang (12 Nrs. à 16 pagina's en 12 Nrs. à 8 pagina's) f 3.50.

INHOUD van het Nr. van 21 Maart 1899: De toestand van Spanje. — Van onze voorouders, II. — Op 't ziekbed. — 't Werd morgen. — Door een struisvogel achtervolgd. — Hoe de bekende reiziger Lionel Decle aan de rebellen van Cambodia ontsnapte. — De eerste hooge hoed. — Uit het leven. — Stijlbloemen.

BOEKHANDEL
Amsterdam. Pretoria. VOORHEEN HOVEKER & WORMSER.

OPROEPING
Staats-Mijnschool te Pretoria.

Mits dezen geschiedt oproeping van applicanten voor de betrekking van:

DOCENT
in Mijnbouwkunde, Mijnopmeetkunde en Werktuigkunde

AAN DE

Staats-Mijnschool te Pretoria.

Alleen applicanten van beslist Christelijke beginselen kunnen voor deze betrekking in aanmerking komen. Bij de applicatie moeten daarvan bewijzen overgelegd worden met:

A. — bewijs van Lidmaatschap eener Protestantsche Christelijke Kerk;
B. — bewijs van goed zedelijk gedrag;
C. — bewijs van behoorlijk voltooide studie aan eene Mijn- of Technische Hoogeschool (zoo mogelijk);
D. — bewijs van voldoende kennis der officieele landstaal (Hollandsch);
E. — verklaring van bereidheid om desvereischt den eed van getrouwheid aan de Regeering der Zuid-Afrikaansche Republiek af te leggen.

Vast Salaris £ 800.— per jaar.
Reiskosten worden billijk vergoed.

Applicatiën met de vereischte stukken moeten gericht zijn tot den ***Superintendent van Onderwijs te Pretoria*** en vóór den 15den April 1899 bezorgd worden op het ***Consulaat-Generaal der Zuid-Afrikaansche Republiek*** te ***Amsterdam, Nicolaas Witsenkade No. 9.***

AMSTERDAM, 28 Maart 1899.

Van de nieuwe uitgave der
STICHTELIJKE WERKEN
VAN
Dr. A. KUYPER,
ZIJN VERSCHENEN:

UIT HET WOORD, deelen I, II, III, IV.	Prijs per deel	f 1.75;	gebonden	f 2.25.
HONIG UIT DEN ROTSSTEEN, deel I.	„ „	„ 1.50;	„	„ 1.90.
HONIG UIT DEN ROTSSTEEN, „ II.	„ „	„ 1.75;	„	„ 2.25.
VOOR EEN DISTEL EEN MIRTE.	„ „	„ 0.60;	„	„ 0.90.

Amsterdam. Pretoria.
BOEKHANDEL VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

Boek- en Courantdrukkerij: DE ROEVER KRÖBER & BAKELS, Amsterdam.